

Udlændinge- og Integrationsministeriet

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
DATO: 09.12.2024
SAGSNR.: 2024-3330

**Høring over forslag til lov om ændring af lov om dansk indfødsret
(Ændring af erklæringsadgangen for nordiske statsborgere, ændring
af reglerne vedrørende fortabelse af dansk statsborgerskab og
ændring af gebyret, der betales ved indgivelse af ansøgning om
dansk statsborgerskab ved naturalisation)**

Ved brev af 11. november 2024 er Advokatrådet blevet anmodet om eventuelle bemærkninger til ovennævnte udkast til lovforslag.

Advokatrådet skal i den anledning bemærke følgende til spørgsmålet om fortabelse af dansk statsborgerskab:

Lovforslaget har bl.a. til formål at sikre, at indfødsretslovens regler om fortabelse af dansk statsborgerskab bringes i overensstemmelse med EU-retten.

Advokatrådet finder det positivt, at fortabelsesreglen i indfødsretslovens § 8 ikke længere sonderer mellem datoen for indgivelse af en ansøgning om bevarelse, dvs. en ansøgning, der indgives før eller efter det fyldte 22. år, og at adgangen til bevarelse herefter er identisk i de to situationer.

Advokatrådet er enig i, at EU-Domstolens praksis knyttet til regler og afgørelser om fortabelse mv. af dansk statsborgerskab, som anført i lovforslaget, indebærer, at der skal foretages en proportionalitetsafvejning, hvor den danske statsborgers tilknytning og ophold mv. i andre EU-lande også tillægges selvstændig vægt.

I lyset af EU-Domstolens dom i sag C-689/21 anføres det i lovforslaget, jf. side 15 om proportionalitetsvurderingen og den periode, der har relevans for bedømmelsen at:

”Vurderingen foretages ud fra omstændighederne ved det fyldte 22. år. Det vil sige, at tilknytning til Danmark eller andre EU-lande, der er opbygget *efter* det fyldte 22. år, ikke indgår i vurderingen af, hvorvidt en ansøger har bevaret sit danske statsborgerskab.”

I dommens præmis 56 anføres således, at:

”(d)en relevante dato, som de kompetente myndigheder i relation til indfødsretslovens § 8 skal tage hensyn til med henblik på proportionalitetsvurderingen, svarer nødvendigvis til den dag, hvor den berørte person fylder 22 år, eftersom den nævnte dato i overensstemmelse med indfødsretslovens § 8, stk. 1, udgør en integrerende del af de lovlige kriterier, som denne medlemsstat har fastsat, og som bevarelsen eller fortabelsen af den pågældendes statsborgerskab afhænger af.”

Advokatrådet bemærker imidlertid i forlængelse heraf, at Generaladvokat M. SZPUNAR i sit forslag til afgørelse af 26. januar 2023 i sag C-689/21 præmis 87 anfører, at:

”Jeg er således af den opfattelse, at de kompetente myndigheder eller i givet fald de nationale retter, uanset om den nationale lovgiver har valgt at indføre en tidsfrist for fortabelse ex lege af statsborgerskab eller ej, skal kunne foretage en individuel prøvelse af *enhver* fortabelse af statsborgerskab, som medfører fortabelse af status som unionsborger, på det tidspunkt, hvor ansøgningen om bevarelse af statsborgerskab indgives. I dette tilfælde opstår spørgsmålet om, hvilken periode der skal tages hensyn til, når der foretages en sådan prøvelse i forbindelse med proportionalitetsvurderingen. Kommissionen har hvad dette angår med rette gjort gældende, at denne prøvelse kunne foretages under hensyntagen til den berørte persons situation ved det fyldte 22. år. Eftersom en individuel prøvelse også ville kunne foretages, når ansøgningen om bevarelse af statsborgerskabet er indgivet efter det fyldte 22. år, vil denne afgrænsning af den periode, der skal tages hensyn til ved prøvelsen, efter min opfattelse være i overensstemmelse med såvel retssikkerhedsprincippet som proportionalitetsprincippet. Det skal i denne forbindelse tilføjes, at såfremt den pågældende prøvelse foretages under hensyntagen til den berørte persons situation ved det fyldte 22. år, kan eventuelle nye faktiske omstændigheder, som er opstået, i visse tilfælde dog kræve en fornyet prøvelse af disse omstændigheder.” (Advokatrådets understregning)

Advokatrådet finder, at der kan være visse tilfælde, som anerkendt af generaladvokaten i sit forslag til afgørelse, der kunne kræve mulighed for en inddragelse eller fornyet prøvelse af omstændigheder, der er opstået efter det fyldte 22. år.

Man kunne herved forestille sig den situation, at en dansk statsborger født i udlandet, som aldrig har boet i Danmark, efter det fyldte 22. år løbende har fået fornyet sit danske nationalitetspas i udlandet og ved brug heraf har benyttet sit danske statsborgerskab til f.eks. at rejse til, at have bosat sig i eller at have studeret og arbejdet i andre medlemsstater.

Man kunne endvidere forestille sig en situation, hvor en dansk statsborger, der ikke er født i Danmark og aldrig har boet i Danmark, på baggrund af sit danske nationalitetspas har bosat sig i en anden medlemsstat før sit fyldte 22. år og fortsat sit liv i medlemsstaten efter sit fyldte 22. år, herunder ved at have stiftet familie og arbejdet.

Advokatrådet bemærker, at den i lovforslaget beskrevne praksis ikke umiddelbart giver mulighed

for, at der i sådanne særlige tilfælde kan tages hensyn til omstændighederne, der er opstået efter det fyldte 22. år.

Advokatrådet finder derfor, at en sådan adgang bør indføres i lovforslaget.

Lovforslaget giver ikke herudover Advokatrådet anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Andrew Hjuler Crichton
Generalsekretær